

HISTORISK TIDSKRIFTS
TEMANUMMER 2025

TRO

INBJUDAN (Call for Papers)

Vi sägs leva i en postsekulär tid i världens mest sekulära land. Existentiella frågor ligger förankrade i människors privatsfär. Samtidigt blir kontrasten mellan nedärvda sekulära vanor och en ökande mångfald av trosföreställningar i samhället alltmer påtaglig. Det aktuella tillståndet utmanar inte bara hävdvunna icke-konfessionella samhällsideal, utan också de teser om en enkelriktad teleologisk process av sekularisering som varit slitstarka i historieskrivningen sedan början på 1900-talet. När det gäller äldre tid har historieforskningen i stor utsträckning reducerat religionens betydelse för samhällsutvecklingen till en maktresurs och invånarna i det svenska riket till lydiga åhörare. Religionsutövningen i Sverige framstår i mycken forskning dessutom som i det närmaste helt opåverkad av människor, händelser och trosinriktningar i andra delar av världen.

Under senare år har emellertid inskott gjorts kring, å ena sidan, reformationens betydelse för känsloliv, materialitet och kunskap, och å andra sidan troendes och icke-troendes gemenskaper och offentligheter i 1800- och 1900-talets samhällen. Temanumret för 2025 söker sig bortom religion som nationell institution och konformitetsdanande maktmedel för att i stället belysa tro som försanthållanden om eller förhållningssätt till högre makter, tillvarons mysterier och (icke-)troende gemenskaper. Vi söker bryta upp sekulariseringsparadigmets teleologiska kronologi och utmana nationella ramverk. Temanumret inbjuder till historiografisk metadiskussion om religion och tro och ämnar sätta temat i relief till dagens mångkulturella samhälle och bilden av dåtiden som religiöst enhetlig.

Vi söker bidrag som exempelvis diskuterar:

- förhållandet mellan tro och utveckling, förnuft, neutralitet, sanning, och (för-)modernitet
- förhållandet mellan tro och enskildhet, privatliv, offentlighet, samhälle och individualitet
- tro såsom levd religion, dess praktiker och materialitet
- religiös samexistens och konflikt
- religionens inverkan på föreställningar om kön, klass och etnicitet
- olika former av mysticism, esoterism, transcendens, helighet, icke-tro, nyandlighet och religiöst motstånd
- historiografiska perspektiv på tro och sekularism

Förutom empiriska uppsatser välkomnas också översikter, debatt- och idéinlägg samt essäer. Abstracts på svenska (max 300 ord) skickas till gästredaktörerna Johannes Ljungberg <jbl@teol.ku.dk> och Karin Sennefeldt <karin.sennefeldt@historia.su.se> senast 26 april 2024.